Чурапчыга күн таҕсар!

САҤА ОЛОХ

Чурапчы улууҕун хаһыата

2008 сыл Алтыннаах 2 күнэ чэппиэр №133 (9884)

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Улууска бу күннэргэ

СИР ҮЛЭҺИТТЭРЭ СҮБЭЛЭҺЭЛЛЭР

Бааҕан ыйын 30 күнүгэр биһиги улууспутугар Чурапчы сэлиэнньэтин "Айыллаан" сыныьалаг кинигэр илии энэр улуустар баһылыктарын уонна землеустроителлэрин семинар-сүбэ мунньахтара ыытыллына. Итиннэ Томпо, Таатта, Чурапчы, Амма, Мэҥэ-Хаҥалас уонна Уус-Алдан улуустарыттан кыттыныылар.

Д.Ф. Наумов.

Мунньахы кириэс тылынан "Чурапчы улууһа (оройуона)" МТ баһылыга Семен Илларионович Яковлев аста. Киниэ бу дьаһал сири кытта үлэлэһиннэ, ордук бас билиигэ регистрациялаабыта туһалаах буолуоҕун эттэ.

Чурапчыттан "Одно окно" МУП директора В. Д. Попов "Подсобнай хаһаайыстыбанан дьарыктанныыга гражданнарга тыа хаһаайыстыбатыгар аналлаах сирдэрэн бас билиигэ биэриигэ 93 №-дээх Федеральнай сокуонунна ("Дачный амнистия") олоҕуран докумуоннары бороступойдук (упрощенныйдык) толоруу проблемалара" боппуруоска бэйэтин санаатын үллэҥнинэ. Улууска улэтин саҕалаабыт "Одно окно" МУП, улэтин-хамнаһын билиҥинэрэн туран документтары оноруута баар проблемаҕарын тохтоото, ити үлэни сүдүргүтүүга бэйэтин этиилэрин киллэрдэ.

Дьүүллэһиигэ бастакынан тыл эпэит Томпо улууһун сиргэ комитетын председателэ Г. И. Табуряновы кэпсиэр 7 кэмиттэн составтаах делегацияннан кэлбиттэрин билиҥинэрдэ.Семинар сиргэ үлэлэһэр специалистарга ыаҕалаах буолуоҕун бэлиэтэлэтэ. Киниэ улуустарыгар сири бас билээччилэргэ документаны оноруо биэриэ бытаанык бараҕын, онуоха туох нэһилиэктэрэ баһылыга Н. Н. Туласьева: "Бэйэни салайаныыга киириэ балайда буоллар эрдэ дьиҥнээхтик олохпутун була илиэхпит. Уставбы ылыммыппыт. Ураас сокуоннар тахсаллар. Ол эрдэ ирдэлэр үлэлиллэриэгэр эмэйдэр албэхтэр. Сорох сокуоннар бэйэ-бэйэлэрин утарсаллар. Кэнники тахсыбыт сокуон эрдэ ылыллыбыт сокуоннаргыттан ыарахан буолуоҕун тохтоото.

Е.В. Григорьева.

Г.И. Табуряновы.

Уус-Алдан улууһуттан КУМИ председателэ Н. Н. Сивцев оттуур ходуһалар бас билиигэ хаһаайыттарыгар докумуоннанан бэриллэ иликтэрин, биллиэн урукку сибидиэталистибэлэриттэн сылдьалларын эттэ. Уһаайба сирин биэриигэ аукцион ыытыллара табыгаһа суоҕун бэлиэтээтэ. Сири биэриигэ, уһаайбаны түҥэтиигэ топоосьемка, генплан хайаан да наадатын ыйда.

Чурапчыттан КУМИ председателэ А. В. Чичигнаров улууска сир үүгэ этэ арендаҕа сылдьарын эттэ.Топографическай сьемка ыытыллан карта санардыллыахтааҕар тохтоото.

Чурапчыттан Хатылы нэһилиэгин баһылыга В. В. Ермов сири кытта үлэҕэ Россия ну үгэҕэр буоллаҕына ханнык уларыйыылар киирбиттэриттэн көрөн эрдэтэҕэ сокуон сорох пуннарын тохтотор туһунан анал пуннардаах болдьохтаах. Сири бас билиини нэһилиэктэргэ бэриэххэ", -диэтэ.

Чурапчы улууһуттан Одьулуун нэһилиэгин баһылыга Л. В. Ефремова бэйэтэ салайар нэһилиэгэр сири бас билиигэ биэрии былаан быһыытынан ыытыллан иһэрин, бөҕүөлэк генплана оноһулла сылдьарын эттэ. Салгыы кини сылгы ити-итигэр сирдэри сыһыарыыга мунаарар боппуруостарыгар тохтоото.

Саха Республикатын Имущественнай сыһыаннаһыыларга министерствотын министрин бастакы солбуйаатыта Е. В. Григорьева, Саха Республикатын "Роснедвижимость" управлениетын начальника А. А. Попова, Саха Республикатын Регистрациялааһын палататын салайаччыта А. П. Дьячковскай, "Якут АГП" ГУП салайаччыта Н. Н. Федоренко, о. д. а. семинарскай часка туспаах темаларга дакылаат оногордулар. Дакылааттар кэмнэригэр араас таблицалар, схемалар экраннга тыктарыллан көрдөрүлүннүлэр.

Саха Республикатын Государственнай Мунньаҕын (Ил Түмэн) депутата, сири туһунан комитетын солбуйаар председателэ Д. Ф. Наумов тыл эттэ, эльбэх сүбэлэри биэрдэ.

Мунньах кыттыылаахтара эльбэх боппуруоһу биэрбиттэтуһаныыны хонтуруоллааһын нэһилиэк дьаһалатынан сүтүмнэрэ табыгастаах буолуоҕар тохтоото.

Саха Республикатын Имущественнай сыһыаннаһыыларга министерствотын министрин бастакы солбуйаатыта Е. В. Григорьева, Саха Республикатын "Роснедвижимость" управлениетын начальника А. А. Попова, Саха Республикатын Регистрациялааһын палататын салайаччыта А. П. Дьячковскай, "Якут АГП" ГУП салайаччыта Н. Н. Федоренко, о. д. а. семинарскай часка туспаах темаларга дакылаат оногордулар. Дакылааттар кэмнэригэр араас таблицалар, схемалар экраннга тыктарыллан көрдөрүлүннүлэр.

Саха Республикатын Государственнай Мунньаҕын (Ил Түмэн) депутата, сири туһунан комитетын солбуйаар председателэ Д. Ф. Наумов тыл эттэ, эльбэх сүбэлэри биэрдэ.

Мунньах кыттыылаахтара эльбэх боппуруоһу биэрбиттэрин нэһилиэк дьаһалатынан сүтүмнэрэ табыгастаах буолуоҕар тохтоото.

Быыбар – 2008

11 №-дээх интернаттаағы быыбардыыр уокурукка

ДЕПУТАККА КАНДИДАТ АРЖАКОВ НИКОЛАЙ АФАНАСЬЕВИЧ

Аржаков Николай Афанасьевич 1956 с. Чурапчы сэлиэннээтигэр төрөөбүт. Кэргэннээх, 2 оҕолоох. "Чурапчы" ТХПК директорын солбуйааччы.

1973 с. Чурапчы орто оскуолатын үөрэнэн бүтэрбит, ол кэнниттэн оччотоону үгэнинэн производствоҕа. Болтого отделениетыгар биир сыл үлэлэспит. 1976 с. Благовещенскайдааны тутуу техникумун бүтэрэн, үлэтин райоҥа тутуу биригэдиэринэн саҕалаабыта.

1980 с. СГУ строительнай факультетын үөрэнэн бүтэрэн, инженер-тутаччы идэтин ылбыта.

1985 с. "Чурапчы" сельстройга маастарынан, прорабынан, кэлин директор солбуйааччытынан үлэлэспита.

Ол курдук, бу үлэлиир кэмнэригэр элбэх тутууну ыытарбыта. Мугудайга пекарня, Чурапчыга биллиэти гимназия үөрэтэр корпуһун, спортзалын, 12 квартиралаах олорор дыэнэ туттарбыта.

1998 – 2000 сс. Чурапчы сэлиэннээтин дьаһалтатын бөһүлүгүн солбуйааччытынан үлэлэспита.

Онтон 2000 сыллаахтан "Чурапчы" ТХПК директорын хаһаайыстыбаннай чаастка солбуйааччы уонна тутуу прорабынан үлэлиир.

Бу кэнэ Мугудайга пищекомбинат, скважина, Чурапчыга кооператив хонтуоратын, Дириҥнэ, Арыылаахха, Мэлдьэхсиэ, Хадаарга арыы сыахтарын тутан үлэлэр кыллэртээтэ.

Үрдүк билиилээх, сатабыллаах салайааччы, олохтоох активнай позициялаах, төрөөбүт улууһун экономиката бөҕөргүүрүгэр күүһүн-кыаҕын бэрэн, бэриниилэхтик күн бүгүн сүүрэ-кээ үлэлии сылдьар, биир кэскиллээх салаҕааччы буолар. Чурапчы сэлиэннээтигэр депутатынан үлэлэбит баай опыттаах, Россия тыатын хаһаайыстыбатын министрин Бочуотунай грамотатынан наҕараадаламмыта.

11 №-дээх интернаттаағы уокурукка депутатка кандидат Н.А.Аржаков быыбар иннинээҕи программатын хайысхалара:

– нэһилиэк олохтоохторугар бюджеттан оттуукка бэриллэр субсидияны туһаналар иннигэр биирдиилээн чаанынай ыаллар кэлин котельнайга холбоноллорун ситиһиҥ. Куорэгэй микрооройуон олохтоохторун кэлин котельнайга холбоохуҥ.

– республика бюджетыттан көрүллүү өнгөлөр ирдэбилэрэ, благоустройствоҕа көрүллүү үбү чаанынай дьиэлэх ыаллар кэлиэхэн туһанар саҥа ньымаларын олохтоохуҥ;

– Мурун-Тыымпыйа, интернат-оскуола микрооройуонугар уонна Хатылы нэһилиэгэр "Чурапчы" ТХПК анал маҕаһыынарын аһыы;

– улуус дьоно-сэргэтэ Мугудай ыраас уутунан аһыыр усулуобуйаларын хааччыйыы.

11.№-дээх интернаттаағы быыбардыыр уокурукка

Улуус Мунньаҕар депутатка кандидат Н.А.Аржакови көҕүлүүр бөлөҕө.

(Оплачено за счет средств фонда кандидата в депутаты Улусного Собрания МО "Чурапчинский улус (район)" по интернатскому избирательному округу Аржакова Н.А.).

7 №-дээх АММАТААҒЫ БЫЫБАРДЫЫР УОКУРУККА

ДЕПУТАККА КАНДИДАТ НОЕВ ДМИТРИЙ ДМИТРИЕВИЧ

Ноев Дмитрий Дмитриевич 1972 сыллаахха от ыйын 15 күнүгэр Чурапчы улууһугар Болугур нэһилиэгэр Ноевтар дьиэ кэргэттэригэр алтыс оҕонон төрөөбүт.

1989 с. Амма орто оскуолатын бүтэрбитэ. Оскуола кэнниттэн "Мындаҕайы" совхоз блочнай сыҥаар рабочайынан үлэлии саҕаламыта.

1990 – 1992 сылларга армияҕа сулууспалаабыта. 1996 сыллаахха Одьулуунньаҕы 13№-дээх СПТУ-ну бүтэрэр, үүтү-эти оногор таһаарар маастар идэтин ылан, Чурапчыҕа эт-үүт комбинатыгар маастарынан үлэлии киирбита.

2006 сыллаахха Дьокуускайдааҥы тыа хаһаайыстыбатын академиятыгар технолог идэтин үөрэнэн бүтэрбита.

2005 сылтан "Чурапчы" ТХПК ыллаабыгай технологынан үлэлиир.

Эдэр специалист идэтин производствоҕа саҥа технологиялары, сүүрүннэри киллэрэргэ саҕалаабыта. Кини салгыар колбаснай сыаҕа киллэриллэр, сүүрүннэри киллэрэргэ таһаарбыта, Чурапчы убаһатын этин улууска бастакынан халбаҥы араас көрүүнү таһаарбыта, Чурапчы убаһатын этин улууска бастакынан саҕалаан республика, Россия, Аан дойду таһымыгар биллиһааһынын бастакынан саҕалаан республиканы ситиһиилэхтик кыттыннэрдэ. Ол курдук, колбаснай сыах элбэх быыстапкаларга ситиһиилэхтик кыттан, 16 кыһыл көмүс мэдалынан наҕараадаламмыта.

Специалист быыбыгынан биллиэтин сыллата чаҥнатар. Ол курдук, Хабаровскай, Харбин, Москва куораттарга переработкалыыр тэриллэргэргэ үлэтин уонутун атастаһан кэлбита.

Активнай общественнай позициялаах, чөл олоҕу тутуһар, эдэр көскиллэрэ салайааччыны 2008 с. "Чурапчы" кооператив коллектива профсоюз председателиэнэн талбыта.

Үлэлэбит кэмнэригэр Тыа хаһаайыстыбатын министерствотын, Чурапчы улууһун дьаһалтатын грамоталарыгар, 2007 сыллаахха Саха Республикатын Ил Түмэн махтал сурутуннан, 2008 сыллаахха "Саха Республикатын Тыа хаһаайыстыбатын туйгуна" аҥаарынан наҕараадаламмыта.

Кэргэннээх, оҕолоох.

Ноев Дмитрий Дмитриевич быыбар иннинээҕи программатын хайысхалара:

– тыа сирин табаары оногоччуларын дохуоттарын үрдэтэр иннигэр производствоны сайыннарарга улуус бюджетыттан анал үп көрүллүүрүн ситиһиҥ;

– Мындаҕайы бөҕүөлэгэр переработкалыыр салааны сайыннарыы. Ол курдук, сыры оногор производствоны олохтоох ыалларгыт;

– Мындаҕайы, Мырыла, Хахыйах хочолорун радиоканалыйдык туһанан, үлэ саҥа миэстэлэрин тэрийии, кормовай бааны тэрийэн сүөһү уотар анал площадкаларын үлэлэтии;

– нэһилиэктэргэ баар тэриллэри туруктаахтык үлэлиллэрин иннигэр үлэ саҥа ньымаларын олохтоох ыалларгын биир ситимнээхтик үлэлиллэрин ситиһиҥ;

– улуус бюджетыгар ыыллар анал программаларга быыбардаачыларым интэриэстэрин туруорсуу.

Улуус Мунньаҕар депутатка кандидат Д.Д.Ноев көҕүлүүр бөлөҕө.

(Оплачено за счет средств фонда кандидата в депутаты Улусного Собрания МО "Чурапчинский улус (район)" по Амгинскому избирательному округу Ноева Д.Д.).

Командировкаттан

ЛЕНСКЭЙТЭН БЫСТАХ БЭЛИЭТЭЭҺИННЭР

"Талаканнефть" АОО баараҕай скважиналарыттан, аныгы оногоһуулаах оборудованиелараттан, сууу система биир ситим үлэтиттэн соҕон-махтайан, көрбүт-истибит сонуннарбыттан "буһара-хатара" таарыйа биэс чаас Витимтэн төттөрү Ленскэйгэ "Полесье" ракетанан устан бардыбыт. Айылҕа барахсан саһарбыт сэбэрэтин түннүгүнэн көрө-көрө, арыт-ардыгар кыра долгуннаах оҕустара санааларбыт сааһылыыбын.

Олохпут сайыннара доҕоттор! Сотору таҕыста эрэ Сибиэскай баалаас суох буолан дьоҥ хаанна да барыах-кэлиэх сирин булбат кэмнэ буолан хаспыта. Ол иккиэн ардыгар баалаас уларыйан, дойдубут сайдыытын туһугар элбэх оногоһуулаах: саҥа арыйыылар, бырайыактар, үрдүктэн үрдүк ситиһиилэр... Хаһан эрэ Сахабыт сиригэр сууу улахан нефть, газ хостуур скважиналар, техника баар буолуо диэн өйбүтүгэр да оҕустарбатахпыт буолуо.

Бу иккиэн ардыгар Ленскэй куорат кэһүүлэх Ракетаттан түһүүт дааны көрө кэтүүлэх наберемныйга баар буоллубут. Балаан турар автобуска олорон куорат устун күүлэйдэтибит, пааматынныыстарга хаартыскаҕа түстүбүт.

Сылгыны "Ленскэй орийуон" муниципальнай тэриллии дьаһалтатын бөһүлүгэ Выхохов Сергей Иннокентьевичы кытта кирэстүбүт. Бу комитетка Ленскэй иннин сайдыытын, быыбаннарын ыытыстыбыт. Кини комитетинэн, баараҕай бырайыактар чаҥналлаллаан Ленскэйгэ сотору кэмнэн социальнай объектар тутуллуохтара. "Ол курдук, быйыл Витимгэ "Сургутнефтегаз" үбүлүөйүннэн оскуола тутуута саҕаланна. Маны таһынан 2009 сылын Пеледуйга техникум тутуллара былааннаах, бырайыака бигэргэтиллиэхтэх. Ленскэй куоракка бассейннаах улахан спортивнай комплекс тутуллуоҕар "Сургутнефтегаз" кытта дуоһаҕар түһүмэхтэрэ ыытыллыбыта, Витимгэ олорор дьаҥнар тутуллуохтаахтар. Тыа хаһаайыстыбатыгар улахан былаан суох, ол эрдэҥинэ СР Правительствотын уонна Сургутнефтегаз өйөбүллэринэн Витим бөҕүөлэгэр аныгы технологиялаах агрогородок (ферма, ыаах сүөһү иитэр комплекс, сибиэньэ иитэр комплекс) тутуута аныгыскы сылга саҕаланыахтаах", -диэн кэпсиир Сергей Иннокентьевич. Талаан туһунан ыйытыкка: "Талаан диэн биһиэхэтэн олох туспа вахтовай бөҕүөлэк буолар. Онно баар, олорор дьон аҕыннаа биһиги оройуоммут, куораппыт эрдэ-эрдэ кэлиэхтэр хаалыа да кэлиэхтэр. Бу биһиэхэ мөкэй буолар дьиэбитин гынан баран кэлиэ бөҕүрүүстэры үөскэтиэн сөп", -диэр.

"Сотору кэмнэн Пеледуй, Витим бөҕүөлэктэриэгэр газ ситимэ тардыллара күүтүллүр, бырайыака оногоһуллубута. Оттон Ленскэй куораты таһаан хаачыйыы Алинскай месторождениеттан ыытылла турар, биллэрин куоракка чугаһаата, "Ленскэйгэ" тэриллэтэ маҥан дьаҥнастаар.

Электричествоны таарыйар буоллахха, Витимы уонна Пеледуйу уотунан хаачыйар ыарахаттаах буолла. Тоҕо диэтэхэ, Ленскэйтэн барар электролиния аварийнай туруктаах турар. Маанэ биһиэхэ кытта "Якутскэнерго" үлэлэһиэхтэх даҕаны улахайык шадьыйбат. Ол эрдэ проблеманы хайдах быһаарары толкуйдуубут. Талаакинаары электростанция дьиэнэн Витимы уотунан аа-дьуо хаачыйыан оҥ. Сотору кэмнэн бу бөҕүрүүс быһаарыллыа диэн саныыбын.

Баараҕай бырайыактары көмөлөтөхпүт, бырайыактарынан сибиэстэн социальнай-культурнай объектар тутуллан үлэҕэ киириэхтэриэн олус үчүгэй буолуо этэ. Өссө биһиги Иркутскай уобалаһы кытта сибиэстэнэн суол тутуллуо диэн эрдэлээхпит. Бу биһиги оройуммут, куораппыт эрдэ сайдыытыгар буолбакка, республика бүтүннүүтүн сайдыыларыгар олук буолуо диэн саныыбын.

Урукку сибиэскай кэмнэргэ биһиги оройуммут мөлүйүөнтэн тахса кубометр маны болдьоҥнор этэ. Дьэ, бу уруккуну сергэхсүүн мас болдьоҥнорбо инник күүскэ дьарыктаан эрэбит. Ол эрдэ биллэрин 250 тыһыынчы кэриҥэ эрэ кубометры болдьоҥнорбит. Витимгэ маһынан дьаҥнастаар компания баар, онно немецкэй оборудованиеҕа үлэлиэхтэр. Онон мас үрдүк хаачыйытыбалаахтык оногоһуллар, ыарахан сыаҕа барыан сөп", -диэн оройуонуу, куораттан туһунан сэһэргэтэр Сергей Иннокентьевич.

Биһиги Витим бөҕүөлэгэр гостиницаҕа түстүбүт. Бу бөҕүөлэк туһунан кыратык ахтан аһарыахпын баҕарабын. Өрүс юҥныытыгар турар обуруу дэриэбинэ. Өрүстэх нэһилиэк маҥнайгы баар. Дьиэ-уот, мин көрдөхпүнэ, маҥнан сөбүс. Тоҕо эрдэ биттуулаах олус улахан дьиэлэр. Эдэр ыччат маҥнай кинэ сиргэ үлэлии-хамсыы, үөрэнэ барар быһыылаах. Уулуссаҕа көрбүт маҕаһын хас хардыы аайы баар. Түүннэри, кэнэ хойуунна диэриҥ үлэлиллэр эбит (Талаканы кэнэ 11 часкы аҥаанан кэлбиппит аһаргыстар этэ). Маҥнан Ленскэйгэ дьыл ракета күн ахсын быыстала суох сылдьар. Кытылга кэлэн иилэн бөҕүргэнэ-бөҕүргэнэ аан турдахха олус кыраһыабай гостуй хараҥ таҥнэгэр арыллар түһэр.

Онон Ленскай оройуона, куорат сайдар туһугар, баай сирдэрдэх, үлэлиир-хамсыыр үтүө дьоннордоох эбит. Сахабыт республикабыт кэскилэ буолуо диэн эрдэлээхпит.

Наталья ГАВРИЛЬЕВА.

Дьыллар уонна дьоннор

ЧУРАПЧЫ ХОТОЙ ДЬОНО УОННА САХАНЫ ААТЫРДЫБЫТ ЧУЛУУЛАРА

Сааскы ылаанны күннэр.. Биһиги Ыҥырдьыт учаастагыттан Ворошилов аатынан колхозтан иккиэ буолан Чурапчылаатыбыт. Чурапчы биһигиттэн уон көскө чугаһыыр ыраах. Дорорум Семмен Чаалкын - актыыбынай комсомолец, мин комсомол колхозтаары тэрилтэтин секретарабын. Семенныын бибир ыалга олорон, бир оронно утуйан биирдэ үөрэммиппит. Сэриигэ барыан иннинэ Чурапчыга культура дыэтин директорынан үлэлэбитэ. Курутуйуох иһин, сэрии хонуутуттан эргиллибэтэҕэ.. Биһиги бу ойуоҥҥа буолар улаханмуннаҕа илдьит этэ сатыы баран иҥэбит. Оччолорго, 1930-тыс сыллардаахха, нэһилиэктэргэ, колхозтарга партийнай тэрилтэлэр тэриллэ иликтэрэ, онон олоҕу комсомоллар салайарбыт.

Биһиги итиччэ ыраах сиргэ дьиэ таһыгар тахсар курдук сатыы бардыбыт. Мин убайым Өлөксөй: "Колхозтан атта ылан бар", – диэбитин ылыммакка, ат кэлэҥу кытта бодьуустаһыахпытын баҕарбакка, сатыы хаамыстыбыт. Уҥун үрэхтэри, халыҥ сис тыалары, нэлэмэн алаастары лэппийэн хааман иҥэбит. Хата, суолун билэбит. Саха Автономнытын 10 сыллаах үбүлүөйүгэр сайын элбэх буолан ыҥырыр аттарынан тоҕо анньан киирэ сылдьыбыппыт. Уот Субуруускай дакылаатын истибиппит, ыллаҥы көрбүппүт. Ат сүүрдүүтүгэр биһиги колхоз ата бастаабыта. Мин убайбар Өлөксөй Ноговицынтта "Пятилетка ударника" аатын ингэрбиттэрин трибуннаттан иһитиннэрбиттэрэ, биһиги кыыспыт Алаапыйа Говорова спортивнай оонньууларга чемпионнаабыта.

Дьэ, итинник хаамсан иҥэн аара ыалларга сылдьабыт, сорох ыал чэйдэтэр, сорох мэлигир. Ону: "Кураанах уоту көрен таҕыстыбыт", – дэһэ-дэһэ күлэбит. Икки хонон баран үҥүс күммүтүгэр эрдэ Чурапчыга тиийдибит. Ыйдаран Алаҕар нэһилиэктиттэн Чурапчыга үлэлэир В.М.Мохначевскай дьиэтин буллубут. Кэргэнэ Маайа эйиҥстик көмөстөн, аһатан, кинилэргэ икки хоннубут. Владимир Михайлович райсовет председателинэн үлаппирэ, олус көрсүө киһи эбит.

Сарсыныгар Чурапчы ортоку томторутар баар Тангара дьиэтигэр муннаҕа тиийдибит. Дьон бөҕө, биһиги кэннибэ ыскамыайкаҕа кэйбэн кыбыллан олордубут. Республикаттан улахан салайааччылар кэлбиттэр. Партия Обкомун бастакы секретара П.М.Певзняк, Сир оҥоруутун наркома С.М.Аржаков, Үөрэх наркома И.Н.Жирков уҥун дакылааттары оҥордулар, олоҕу, үлэни көмөстөлэр, соруктары туруордулар. Биһиги дуоһуйа иҥиттибит, салайааччылардыгын астына көрдубүт. Итиннэн саллыы Чурапчыга комсомол актыыбын мунньахтарыгар, конференцияларыгар мин сылдьар буолбутум. Онно ойуоҥ чулуу ыччаттарын: мааны баҕайы тройка көстүүмнээх, сэргэх көрүнүүх Василий Харитоновы, сытыы, дьэргэйбит, туруору тобулу түһэр тыллаах-өстөөх Иван Сивцеви, орто лаппыйбит ыҥыохтаах, холку, сэмэй, өйдөөх Түмэй Тоскины, кэрэ баҕайы мөссүөнүэх Егор Лукины кытта сылдьа билсэн барбытым, кэлин биирдэ үлэлэбиттим. Кинилэр сырдык кэриэтэриэр XX-е үйэтэҥи ойуоммут хорсун-хоодуот, самныбат сарыылаах, дьулусхан тэрээһиннэх, үтүө дьоҥун ахтан-санаан аҕыйаҕын.

Кырылыйан кэрэ киһи этэ Василий Петрович Харитонов. Кини мэлдьи наҺаа ыраас, чэбдик туттунуулаах буолара. Бастаан көрдөххө, тоҥкуруун,эйэҕэс суох, дьиҥнээн көрүнүүр. Онтон истиг, ыгыаанах саҥаалаҕа биллэн тахсара. Бастаан эдэр сааһыгар ойуоҥунан государственнай баанна, бөдөҥсүйбүт колхоз председателинэн, быыанныыр комиссия председателинэн үлэлэбитэ. Комсомол райкомун бюротун чилиэнэ буола сылдьан куруук сытыы боппуруостардаах буолара. Мантан таһаарыллан Ньурба уонна Орто Халыма ойуоннарыгар ойуон Советын исполкомнарын председателлэринэн үлэлэбита. Орто Халыма дьоно Аҕа дойду Улуу сэриитин кытаанах сылларыгар Василий Петрович аччыктааһыны, хоргуйууну таһаарбатаҕа диэн учуутэйдик ахталлар. Онтон куоракка кэлэн кыра тэрилтэлэргэ үлэлэбитэ. Кини кимтэн да толлубакка, тойоттортон куттаммакка туруору этэр кыыныы тыллааҕа. Ол иһин үөһэ үлэҕэ таһаарбакка, сабы баттаан сылдьыбыттара. Василий Петрович ойуоҥҥа ыытыллар политическай үлэни сүрүннэһэрэ уонна көскиллэх боппуруостары быһаарыыҥа актыыбынайдык кыттара. Онон ойуон историятыгар бир умнуллубат кэриэн буолар.

Уол оҕо, эр киһи толбоннооҕо, дьулуурдаах, киһи гизнэ сытыыта, үс өрөгөтөөҕө Иван Ильич Сивцевтиин ыраах да сырыттарбыт, комсомолга биирдэ үммүппүт. Кини колхоһугар комсомольскай тэрилтэ тэриллиэҥиттэн секретарь этэ. Дьикти, ураты үтүө киһи этэ, сааһын тухары төрөөбүт колхоһугар председателлэбитэ. Кини наҺаа быыаннаахтык үлэлиирэ, ол да иһин колхоһа мэлдьи үчүгэй үлэлэхтэр, бастыҥнар кэккэлэриттэр сылдьара, Бүтүн Союзтаары Тыа хаһаайыстыбатын быыстапкатын кыттыылаҕа буолбута. ИтиЧурапчы курааннаыр, сутуур сылларыгар ситиһиллибит улахан кыайыы этэ. Иван Ильич республикаҕа бастаанан ыах сүөһү турар хотонун механизациялаабыта. Ол кэмнэргэ Партия Кини коллегиятын үлэһитэ, Тыа хаһаайыстыбатын Наукатын кандидата Орлов кэлэ сылдьыыбыта. Мин партия райкомун бастакы секретарынан үлэлиир этим. Орлов тыын механизированнай хотону, киин бөһүөлэккэ санга үлэҕэ киирбит кулуубу көрбүппүт. Кулууп иһигэр дорожка тэлгэммит этэ. Ону көрөн Орлов өттүгүн таһыммыта уонна: "Иван Ильич председателей колхозов Союза Героев Соцтруда Генералова, Пузанова в карман положил", – диэ-диэн ыттыһын таһыммыта. Мин онтон үөрдүм эрэ. Бу иннинэҥи күн кинилиин сылгы иитиитин боппуруостарыгар улахаҥнык мөкүспүтүм. Онтон сарсыарда киһим илиитин ороҥ уунан: "Степан Николаевич, коневодство развивайте!" – диэн уруйдуу көрсүбүтэ. Иван Ильич инструктор ыытыыгар барытыгар холку баҕайытык эпиэтэттиир, кэпсэтэр. Киһибит илии тутуһан, эйэҕэстик түмүктээн, Дьокуускайга айаннаата.

Аны икки хонон баран актыып убаластааҥы мунньаҕа буолла. Мин, дьэ, мөҕүллүүтэ, кириитисэҕэ түбэстэҕим диэн куттана-куттана кэлбиппин. Онно эмиэ Орлов баара. Кини ыныры быыргыыны ньирэйи эмтэрон ыы олорбуппутун тохтоппута. Орлов бир чаастаах сытыы кириитисэлэрдээх дакылааты оҥорбута. "Чурапчы ойуоҥунтан биэс санаалаах, этиилэх дьон үлэлиллэр эбит", – диэн биһитини хайҕаабыта.

Калинин аатынан колхозка Иван Ильичка 1957 сылларааҕа Саха сирэ Россияҕа холбоспута 325 сылларааҕа өрөгөйдөөх үбүлүөйүгэр улахан дьаһал буолбута. Россияттан, Москва куораттан элбэх киһилээх улахан делегация кэлбитэ. Ол сыл колхоһунан, ойуоҥунан биһиги республикаҕа бастыҥ көрдөрүүлээх этибит, онон Бүтүн Союзтаары Тыа хаһаайыстыбатын быыстапкатын кыттыылаҕынан биэргэтиллибиппит. Биһиги ыанныыксыттарбыт республикаҕа тыһыынчалаах кирбиини бастакынан ситиспиттэрэ. Бурдук үүнүүрэччи, комбайнер-механик А.Н.Кардашевскай Ленин орденынан наҕараадаламмыта. Ыраахтан кэлбит делегация аара быыаннамматах көрсүһүүтэ тардыллан, хойутаан кэлбитэ. Ол да буоллар, дьоҥу-сэргэни кытта кэпсэтэн, эйэрдэлэһэн, оонньууну көрөн, тото-хана аһаан барбыттара. Иван Ильич салайар колхоһа Россия Бочуотунай грамотатынан наҕараадаламмыта. Ити курдук, Калинин аатынан колхоз республикаҕа эрэ буолбакка, Россияҕа тиийэ биллэр бастыҥ улаатан эбэ. Иван Ильич Саха АССР Верховнай Советын депутатынан талыллан үлэлэбитэ, ойуоҥҥа куруук бочуокка сылдьара.

Тыҥаһыннаах балаһыанньалаах, түбүктэх улаатан колхозка Тимофей Гаврильевич Тоскин уһуннук председателлэбитэ. Комсомол секретара эрдэҥинэҥи Түмэй Тоскин лоп-баччы тыллаах-өстөөх, өйдөөх, чэпчэки, туттунуулаах киһи этэ. Улахан мунньахтарга үчүгэйдик соруман тыл эттэҕинэ, дириҥник, кытаанахтык, тыын тахсыбат гына ыйыы этэрэ. Колхоһа ойуоҥ иннититтэн чугас Одьулуун нэһилиэгэ буолан, ойуоҥҥа кэлбит бэрэбиэркэ, боломуочунай барыта кини үрдүгэн аҕаара, куруук тыҥаһыннаах буолара. Ол саҕана бэрэбиэркэ, сырыы үгүс этэ. Холобур, мин райкомҥа үлэлэбит 1953-1960 сылларбар онноҕор Москваттан партия Киин Комитетыттан үс инструктор: Дмитрий, Сабоскин уонна Орлов кэлэ сылдьыыбыттара. Олор үһүөн бу колхоһу көрбүтэрэ. Сабоскин өссө иккитэ сылдьыыбыта, бириҥ мунньах ыытыллан дакылаат оҥорбута. Итинник эрийдээх түбүнэ Тоскин үлэлэбитэ. Колхоһа сүөһү иитиитин сэргэ ойуоҥҥа саамай кэнг бурдук ыһыллаҕа, оҕуруот аһын эмиэ үүнэрэ. Кэлин саһылы иитэр ферманы тэриммиттэрэ. Өс сылларга Чурапчы таһылааҥы чаранныра, кэнг баҕайы солоохуннарга сылаһынэй бурдук үүнэн саһарара. Ону комбайнердар түүннэри үлэлэн хомуйар буолаллара. Онно үрдүк көрдөрүүнү ситиһэн Аполлон Николаевич Кардашевскай Ленин орденын ылбыта. Тимофей Гаврильевич ыччаты кытта үлэлиирин, алтыһарын сөбүлүүрэ. Ыччаттарга аҥаан кулуун дьиэтин туттарбыта. Ону билэ охсон комсомол Саха сиринэҥи Обкомун бастакы секретара Егор Дмитриевич Кычкин тыа хаһаайыстыбатын ойуоннарын ыччаттарын түмэн слет тэрийбита. Бэйэтэ кэлэн салайан ыытыта. Ыччаттар дакылаат истэн, оонньоон-көрүлэн, астынан тарҕаспыттара. Тоскин ол күн наһаа үөрбүтэ, дьолломмута.

(Салгыыта бочуоттаах.)

Степан НОГОВИЦЫН,
Аҕа дойду Улуу сэриитин инбалитэ, 1953–1960 сылларга Чурапчыга партия райкомун секретарэ, ойуон Бочуоттаах гражданина, норуот хаһаайыстыбатын үтүөлүүх үлэһитэ.

Киһи уонна сокуон

ОҔО ИННИКИТЭ ТӨРӨППҮТТЭН ТУТУЛУКТААХ

Сокуоннай саастарын ситэ илик оҕолор буруйу оҥоруулара былырыыҥыттан үрдээтэ. Ол курдук, 2007 сыл тоҕус ыйын түмүгүнэн суут көрүүтүгэр сокуоннай сааһын туола илик 12 оҕо утары 9 холуобунай дьыала ыытыллыбыт буоллаҕына, 2008 сыл тоҕус ыйын түмүгүнэн 12 оҕо утары 12 холуобунай дьыала көбүтүлүннэ. Оҕолор майыларын-ситиилэрин, сүрүн дьарыктарын, личностарын ырыгын көрдөххө, кинилэр аччыктаан дуу, тангастарыгар-саптарыгар тиийиммэт-түгэммэт буолан дуу, буруйу оҥорбуттар диир сыһа. Ол курдук, бу оҕолор бары үлэһит төрөппүттэрдээхтэр, сылгас дьиэ-уот, талбыт ас-тангас үрдүгэр сылдьаллар. Ол эрээри онно сөп буолбакка, туора малы-салы хастыыта эмэтэ уорбуттар, оҥуокаларын дьарык оҥостубуттар.

Билигин оҕо 14 сааһыттан холуобунай буруйга тардыллан сөп. Ол курдук, киһини өлөрүү, киһини уоруу, күүһүлэҥнэн, туора малы-салы уоруу, халаатын, талабыр, күһэйэн ылыы, транспортнай средствоны күрэтии, терроризм, киһини маннык иһин күүс өттүнэн тутуу (захват заложника), террордаһын туһунан сымыйа биллэрии, күлүгэннэһин, вандализм, сааны-саадаҕы апчарыйыы эбэтэр күһэйэн ылыы, наркотиги уоруу эбэтэр күһэйэн ылыы, транспортнай средствоны эбэтэр суолу-иһи туһатыттан таһаарыы курдук буруйдарга холуобунай эпиэтинэһи сүтэр.

Чурапчы улууһуттар оҕолор сүрүннэн туора малы-салы уоруу, эт-хаан эчэйиитин оҥоруу, халаатын, талабыр, транспортнай средствоны... тии курдук буруйдары оҥороллор. Кинилэр бу дьайыыларын иһин холуобунай буруйга тардыллалларын, хаайыыга барыахтарын сөбүн, иннинэ-кэлэрин сарбыйалларын ситэ өйдөөбөттөр. Холобур, 14 сааһын туолбут оҕо атын оҕолоругар эбэтэр улахан киһиттэн малы-салы, харчыны аһаҕастык былдьаан ылларына, кини дьайыытыгар РФ Холуобунай Кодексын 161 ыст. 1 чааһынан холуобунай буруй тэриллэр. Бу түбэлтэҕэ өссө бөлөҕүнэн сылдьан, күүһү туттан эбэтэр күүһү туттарынан куттааһын баар буоллаҕына, 161 ыст. 2-с чааһа буолар. Оччотугар оҕо сууттанан, 7 сылга диэри көҥүлэ быһыллыан сөп. Онтон күүһү туттарынан, куһаҕан сибидиэннэлэри тарҕатарынан куттаан туран атын киһи малын, үбүн биэрэргэ модьуйуу иһин РФ ХК 163 ыстатыйатынан оҕо 4 сылга диэри хаайыыга барыан сөп. Маннык түбэлтэҕэ өссө бөлөх дьон буоллахтарына эбэтэр күүһү тутуннахтарына биирдии бэйэлэрэ 7-лии сылга диэри хаайыы дьыҥаланыахтарын сөп.

Оройуоннга сотовай сибээс киириэҥиттэн уоруулар ортолорутар сотовай телефону уоруу аһары элбэтэ. Сорох төрөппүттэр оҕолоругар сыаналаах телефоннары атыылаһан биэриллэр. Онтон сылтаан оҕолор ортолорутар ордук саныыллы, ымсыырыы үөскүүр, итиилэр буруйу оҥоруута сүрүн төрүөтүттэриэн буолаллар. Сорох оҕолор телефоннарын сүтэрэн баран, төрөппүттэриттэр биллиэхтэрин кыттаан, уордулар диэн этэн, төрөппүттэрин да, милиция да үлэһиттэрин булкуйаннар, халтайга хаалар [illegible] тэлэрторуллар. Маннык быһыылар оҕо бэйэ мальыгар-салыгар эпиэтинэһэ суох сыһыаныттан тахсар. Оҕолор төрөппүттэрин техникаларын көҥүлэ суох ылан баран суол арааҥ быһыланнарыгар түбэспит, сыаналаах малы туһатыттан таһаарбыт, бэйэлэрэ эчэйбит түбэлтэлэрэ тахсыталыыллар. Ол иннититтэн төрөппүт оҕотун иитиитигэр бэйэтин оруолун күүһүрдэрэ наадалаах.

Оҕолор ортолорутар бэйэ-бэйэни сэнэһии, атаҕастаһын курдук быһыы эбэх. Ол курдук, судургу, өй-санаа, эт-хаан өттүнэн бэйэтин кыайан көмүскэммэт оҕону эҥкирэтэ сылдьан атаҕастаан, онон бэйэлэрин кыахтарын көрдөрө, атыттарга холобур буола сатыыр оҕолор бааллар. Итиннэн саҕалаан баран кырбаан, халаан, күүс өттүнэн күһэйэн, оҕолор холуобунай дьыаланы оҥорбуттарын билбэккэ да хаалаллар.

Оҕо айылыта улаатан истэҕин аайы бэйэтин аһары кыахтаах, киниэхэ туох барыта көҥүллэнэрин курдук өйдө-санааҕа тириэрдэр. Маныаха төрөппүт улахан оруоллаах. Оҕону бэйэтэн тэйиппэкээ, киниэхэ харыстыыр сыалтан хоҥтуруоллаан, быстах, мэник санаатан иннинэ дьыҥатын алдьаппатын туһугар кыһаллар төрөппүт сүүйүүлээх хаалыыта. Оҕо дьыҥата, кини олоҕун укулаата төрөппүт муударайыттан, олохсо көрүүтүттэн улахан тутулуктааҕын хас биирдии оҕолоох киһи өйдүөн наада.

О. Н. ФЕДОТОВА,
Чурапчы улууһунаҕы ИДьО начальниктэн солбуйаачыта, сиэнэстийэлиир ортан салайаачыта, юстиция майора.

ИТИТИИНЭН ТУҺАНААЧЧЫЛАР ИСТИИЛЭРИГЭР!

2 ыйтан үөһэ иэстэхтэр калэн төлөөбүргүтүгэр. Бу ыйы бүтүөр диэри калэн төлөстөөхүтүнэ дьыалаҕыт суукка Кайар. Тиэтэйиик.

ГУП ЖКХ филиал "Коммунтеплосбыт".

Адреса:
Артемьева 1
Артемьева 7
Артемьева 9
Артемьева 10
Дзержинского 11
Западная 1
Западная 10
Западная 12
Западная 14
Карла-Маркса 3 в, кв 3
Карла-Маркса 3 в, кв 4
Константинова 12
Константинова 22
Константинова 23 а
Константинова 28
Константинова 15, кв 3
Константинова 15, кв 4
Константинова 15, кв 9
Константинова 15, кв 11
Константинова 19, кв 3
Константинова 19, кв 10
Константинова 19, кв 11
Константинова 21, кв 5
Константинова 21, кв 6.
Константинова 21, кв 9
Константинова 21, кв 10
Константинова 23, кв 3
Константинова 23, кв 5
Константинова 23, кв 6
Константинова 23, кв 12
Константинова 25, (19 а) кв 3
Константинова 25, (19 а) кв 4
Константинова 27, кв 2
Константинова 27, кв 3
Константинова 27, кв 5
Константинова 27,кв 8
Константинова 27, кв 9
Константинова 27, кв 10
Константинова 29, кв 1
Константинова 29, кв 2
Константинова 29, кв 3
Константинова 29, кв 4
Константинова 29, кв 6
Константинова 29, кв 9
Константинова 29, кв 11,1
Константинова 29, кв 11,2
Константинова 29, кв 11,4
Коркина 1 а, кв 2
Коркина 1а, кв 8
Коркина 1а, кв 10
Коркина 1а, кв 11
Коркина 1а, кв 12
Коркина 3, кв 2
Коркина 3, кв 6
Коркина 3, кв 9
Коркина 3, кв 11
Коркина 4
Коркина 7 а, кв 1
Коркина 7 а, кв 3
Коркина 12 а
Коркина 14 а
Коркина 15, кв 2
Красильникова 41 а, кв 1
Красильникова 41 а, кв 2
Красильникова 41 а, кв 3
Красильникова 53, кв 1
Красильникова 53, кв 3
Красильникова 53 а, кв 2
Курашова 1
Курортная 4
Курортная 10
Курортная 5 (8) 6
Мещерякова 7
Мещерякова 8
Мещерякова 34, кв 1
Мещерякова 34, кв 3
Октябрьская 2, кв 2
Октябрьская 7
Октябрьская 13, кв 2
Октябрьская 19, кв 2
Октябрьская 19, кв 7
Октябрьская 21, кв 4
Октябрьская 21, кв 5
Октябрьская 23, кв 7
Октябрьская 23, кв 8
Октябрьская 43
Октябрьская 43 а
Олимпийская 2
Эрилик-Эристина 15
Эрилик-Эристина 16
Сокольникова 5
Сокольникова 7
Сокольникова 9
Сокольникова 18
Сокольникова 21
Трактовая 4, кв 2
Трактовая 6, кв 1
Трактовая 6, кв 3
Трактовая 6 б
Трактовая 8, кв 4
Трактовая 38, кв 5
Трактовая 38, кв 6
Трактовая 38, кв 8
Трактовая 38, кв 1
Петровского 2
Петровского 8
Петровского 10
Петровского 17
Петровского 25
Петровского 38, кв 4
Петровского 42
Ленина 16, кв 9
Ленина 18, кв 1
Ленина 18, кв 10
Ленина 18, кв 15
Ленина 18, кв 2
Ленина 18, кв 3
Ленина 18, кв 12
Ленина 20, кв 1
Ленина 20, кв 4
Ленина 22
Ленина 26, кв 1
Ленина 26, кв 4
Ленина 29 а
Ленина 33
Ленина 40
Ленина 42, кв 1
Ленина 42 а
Ленина 42, кв 3
Ленина 42, кв 5
Ленина 48, кв 2
Ленина 49, кв 12
Ленина 49, кв 14
Ленина 50, кв 2
Ленина 52, кв 2
Ленина 54, кв 1
Ленина 54, кв 3
Ленина 58, кв 1
Ленина 62
Ленина 64
Ленина 68
Ленина 81
Ленина 91, кв 3
Ленина 91, кв 5
Ленина 91, кв 7
Ленина 91, кв 11
Ленина 93, кв 6
Ленина 93, кв 9
Ленина 97
Ярославского 2, кв 3
Ярославского 2, кв 4
Ярославского 2, кв 8
Ярославского 2, кв 9
Ярославского 2, кв 1
Ярославского 4, кв 7
Ярославского 4, кв 11
Ярославского 6, кв 3
Ярославского 6, кв 8
Ярославского 6, кв 11
Ярославского 8, кв 1
Ярославского 8, кв 3
Ярославского 8, кв 4
Ярославского 8, кв 6
Ярославского 8, кв 7
Ярославского 8, кв 12
Ярославского 10, кв 1
Ярославского 10, кв 3
Ярославского 10, кв 5
Ярославского 10, кв 6
Ярославского 10, кв 8
Ярославского 10, кв 11
Ярославского 12, кв 1
Ярославского 12, кв 3
Ярославского 14, кв 1
Ярославского 14, кв 4
Ярославского 15, кв 12
Ярославского 16, кв 6
Ярославского 16, кв 8
Ярославского 16, кв 12
Ярославского 22, кв 3
Ярославского 22, кв 5
Ярославского 22, кв 11
Ярославского 22, кв 12
Ярославского 24, кв 3
Ярославского 26, кв 1
Ярославского 26, кв 3
Ярославского 26, кв 4
Ярославского 26, кв 8
Ярославского 28, кв 4
Ярославского 28, кв 9
Ярославского 28, кв 1
Ярославского 36, кв 1
Ярославского 36, кв 4
Ярославского 36, кв 5
Ярославского 36, кв 6
Ярославского 36, кв 7
Ярославского 36, кв 9
Ярославского 36, кв 11
Ярославского 36, кв 12
Ярославского 38, кв 5
Ярославского 38, кв 6
Ярославского 38, кв 7
Ярославского 38, кв 9
Ярославского 38, кв 1
Ярославского 42, кв 3
Ярославского 42, кв 6
Ярославского 42, кв 8
Ярославского 44, кв 2
Ярославского 44, кв 12
Ярославского 46, кв 2
Ярославского 46, кв 3
Ярославского 46, кв 5
Ярославского 48, кв 12
Ярославского 50, кв 2
Ярославского 50, кв 4
Ярославского 50, кв 7
Ярославского 50, кв 9
Ярославского 50, кв 11
Ярославского 52, кв 3
Ярославского 52, кв 4
Ярославского 52, кв 7
Ярославского 52, кв 9
Ярославского 52, кв 1
Константинова 17, кв 6
Константинова 17, кв 9

ЭҺЭРДЭЛИИБИТ!

Күнду тапталлаах кэргэммин, күн күбэй ийэбитин, эйэҕэс эбээбитин, сайаҕас сонноспытын, истин эдьиийбитин Российскай Федерация үөрэҕириитин туйгунун, педагогическай үлэ ветеранын ***Мария Петровна НИКИТИНАНЫ*** *учуутал күнүнэн уонна 60 сааскын томточчу туолбут үбүлүөйдээх күнүнэн итиитик-истинник ис сүрэхпититтэн сүгүрүйэн туран эҕэрдэлиибит!*

Эн, бириги туспутугар ахсаабат кыпыннын, субэн-аман, сылаас тапталын иһин мунуца суох махтанабыт. Сонноабытын сатаннын, баҕа санаан туола турдун. Ыарыыны, соҕоҕуоны билиммэккэ бириги барыбыт тапталыгар уйдаран, үөрүүбүтүн үллэстэн үйүннүк, дьоллоохтук сырыт, алор.

Баҕарабыт күнү-күн кийибитигэр алмаас таастыы кытаанах дорообуйаны, сир урдугэр баар үтүөнү, кэрэни, үйүн дьоллоах алобу, алахчар үгүс үөрүүнү, дьолу-саргыны.

Кэргэнниг Сэмэн Иванович, кыыһын Виктория, кутуётун Андрей, сиэттэриг Сахаамин, Дьулурбан, балтын Елена, Алеша, Саша, кырдьаҕас эдьиийиг Татьяна, Дьокуускайтан Татариновтар, Петровтар, Антоновтар, Поповтар, Чурапчыттан Никитиннэр уонна барыа аймахтарыг.

x x x

"Чурапчы улууһа (оройуона)" муниципальнай тэриллии Улуустаабы Мунньаҕын председателэ, С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын попечителэ ***Григорий Викторович СМИРНИКОВУ*** *"Саха Республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлэҕэ үлэлиитэ" аатты ылбыккынан итиитик-истинник эҕэрдэлиибит!*

Баҕарабыт кытаанах дорообуйаны, үлэҕэр ситиһиилэри, үйүн дьоллоох алобу.

Оскуола коллектива, салалтата, төрөппүттэрэ, профкома.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Кэнэрэя ыларга 7х7 дьиэ атыылаан. Сыаната 80 тыс. солкуобай. **Билэр тел:** 8914-296-08-78.

x x x

Налоговай декларациялары оҥоробун уонна туттарабын. Росстрах дьыэтэ Катаканов К.М.

Билэр тел: 41-622 (үлэ), 43-251 (дьиэ).

x x x

Юрист с высшим образованием ищет работу по совместительству. **Конт. тел:** МТС-292-73-84.

x x x

Продаю автомобиль "Тойота-виста" 1992 г. в. Цена договорная. **Конт. тел:** МТС-298-79-21.

x x x

Үйүн болдьохсо иэнэтэн итэтиллэр дьиэ эбэтэр квартира кууппаҕабыт. **Билэр тел:** МТС-101-88-30.

Вниманию предпринимателей и организаций!

ИП Бурцева М.И. предлагает услуги на выполнение всех видов бухгалтерской отчетности, в частности

1. Отправка налоговых деклараций через интернет.
2. Заполнение 3-НДФЛ имущественных и социальных вычетов.
3. Ксерокопия, отправка и получение информации через факс.

Адрес: с.Чурапча ул. Ярославского 4 кв. 2 **тел:** 42 - 404. сот: 8914-262-32-48. ИП. Бурцева М.И. ОГРН 307141529600014.

Таптыыр кэргэним, аҕабыт, эбэбит, кутуёнпут, коллеҕа ветерана

КОНСТАНТИНОВ Валерий Николаевич

бу дьыл балаҕан ыйын 30 күнүгэр ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытын дириҥник кууппутуйан туран билэр дьоҥуттар, табаарыстарыгар ыччаттарыгар.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, аймахтара.

Кутурданыаран тиэрдиллэр;

– Чурапчы оройуонун ис дьыала отделынар ор сылларга улэлээбит милиция подполковника, ИДьО ветерана Константинов Валерий Николаевич ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытын кэргэнигэр Светлана Афанасьевнаҕа, оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар Чурапчы оройуонун ИДьО салалтата уонна личнай состава.

– Биирэ улэлээбит табаарыстара, милиция подполковника Константинов Валерий Николаевич үйүн ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытын кэргэнигэр Светлана Афанасьевнаҕа, оҕолоругар, барыа аймахтараларыгар ИДьО ветерааннарын сибээтэ.

– Ор сылларга алтыһан, аймахтаан, уйбай, бырааттаан кэргэннэр санаарыр кутуттарыа, улахан дьиэ кэргэнтэ тапталлаах кэргэн, ааҕа, эйэҕэ Константинов Валерий Николаевич бу дьыл балаҕан ыйын 30 күнүгэр 54 саастыгар ыарахан ыарыыттан суох буолбутунан баллыыллыыр Светлана Афанасьевнаҕа, оҕолоругар Афонаҥа, Олаҥа, Петраҥа, кутуётүгэр, кийиитэригэр, сиэннэригэр Л.П., Ф.А.Тимофеевтар, П.П., А.А.Романовтар, В.А.Тимофеева, оҕолор, сиэннэр.

Чаҕыр наһаалыгын олохтоох

ТИТОВ Михаил Васильевич

ыалдьан өлбүтүнэн Болтого орто оскуолатын улэһиттэригэр эмэ иэнэтэр Анна Васильевна, кутуётүгэр Петр Гавриильевич Новгородовтарга, чугас аймахтарыгар дириҥ кутурданыытын тиэрдэбит.

Болтого Чаҕыр орто оскуолаларын коллективтарга үөрэх управлениетэ, үөрэх үлэһиттэрин профсоюбун хаалтата.

Тапталлаах кэргэним, ийэбит, эбэбит, Чурапчы улууһун Сылаг нэһилиэгин олохтоох, улэ ветерана, сэнэ ветерана

ДЬЯЧКОВСКАЯ (Белых) Мотрена Егоровна

бу дьыл балаҕан ыйын 29 күнүгэр үйүн ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытын аймахтарыгар, барыа биирдэ дьоҥуттар ыччаттарыгар.

Кэргэнэ, оҕолоро, кутуётэ, кийиитэрэ, сиэннэрэ.

Кутурданыаран тиэрдиллэр:

– Сылаг нэһилиэгин олохтоох Дьячковская Мотрена Егоровна ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Дьячковскай Василий Еремеевичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, кийиитигэр, кутуётигэр Сылаг нэһилиэгин дьаһалтата уонна хаҥалаастарын сибээтэ.

– Сылаг нэһилиэгин олохтоох Дьячковская Мотрена Егоровна ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Дьячковскай Василий Еремеевичка, эмэ оҕолоругар, сиэннэригэр, кийиитигэр, кутуётигэр Мотрена Егоровна дьүөгэлэрэ Никитина Анна Васильевна, Балтаева Акулина Пахомовна, Мария Семеновна Посельскайдар дьиэ кэргэттэрэ.

– Биирэ үөскээбит, үөрэммит дьүөгэлэрэ, Хатылыттан торуттаах Сылаг нэһилиэгин олохтоох Дьячковская Мотрена Егоровна үйүн ыарахан ыарыыттан өлөн туораабытынан кэргэнигэр Дьячковскай Василий Еремеевичка уонна уоллаттарыгар, кыргыттараларыгар, кийиитэригэр, кутуётүгэр, сиэннэригэр Хатылыттан Людмила, Григорий Кривошапкиннэр.

– Таптыыр кэргэн, ийэлэрэ, эбэлэрэ Дьячковская Мотрена Егоровна ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Василий Еремеевичка, оҕолоругар уонна сиэннэригэр эдьиийдэрэ Бюстерина Еремеевна уонна Харитоновтар.

– Күнду, тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, улэ ветерана, Сылаг нэһилиэгин олохтоох Дьячковская Мотрена Егоровна үйүн ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Василий Еремеевичка, оҕолоругар, кийиитэригэр, кутуётүгэр, сиэннэригэр Чурапчыттан Р.И.Ильина, М.В.Спиридонова, Спиридонов.

– Сылаг нэһилиэгин олохтоох Дьячковская Мотрена Егоровна ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан уоллаар Дьячковскай Еремей Васильевичтан биирэ үөрэммит оҕолоро, кыргыттара саламааччыта.

– Күнду ийэлэрэ Дьячковская Мотрена Егоровна үйүн ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан табаарыстарыгар Иван Андреевичаҕа, Василий Васильевичка, кийиитэр оҕолоругар Макароватар, Спиридоновтар.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Редактор - директоры солбуйаачы, эпматтаах секретарь, сурук отдела – Г.И. ПОЛУСКИНА.
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Культура, политика, бырааб отдела – О.В. ЖИРКОВА.
Үөрэх, доруобуйа хаҥыстабылын отдела – А.М. АДАМОВА.
Ыччат, оҕо-аймах отдела – Н.Н. ГАВРИЛЬЕВА.
Верстальщик – Э.И. ХОМУС.
Корректор – В.Н. ПЕТРОВА.
Бичээттээччи – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэриллэн таһаараачылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук государственнай учреждение. Массабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуулуу хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бичээккэ СР региональнай управлениетигэр 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №19-0423.

Саҥа олох

Автор сурутар эпилар саҥа редакция позициятыар кэлдьи сөп түбэтэр буолбатах. Суруккаа ийиллар чаҕылар кырдьыктааҕыларга эпматиннэйи автор тус бэйиэ суох. Кинигэни сурук тиэнэрэллибат.

АДАРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
Телефоннорбут: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358.
E-mail: Osonaoloh@churap.sakha.ru

"Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук ГУ. Офсетной бичээт. Сакаһын № 133 [illegible] 01.10.2008 с. бичээккэ бэриллиннэ.